

Bestuurder gezocht: indien niet ernstig, gelieve zich te onthouden

De volgende situatie is minder denkbeeldig dan u denkt: bij de oprichting van een vennootschap blijkt geen van de oprichters over de juiste kwalificaties te beschikken om een bestuursmandaat op te nemen. Of in een naamloze vennootschap zijn er maar twee bestuurders in plaats van de vereiste drie. In beide gevallen wordt nogal eens naar een gewillig slachtoffer gezocht. Er wordt van de persoon in kwestie enkel gevraagd het bestuursmandaat officieel te aanvaarden, zonder dat hij of zij ooit echt moet of mag besturen. Dit is niet alleen een risico voor de ‘papieren’ zaakvoerder, maar ook voor de feitelijke bestuurder, die werkelijk aan het roer zit.

De bestuurder van een vennootschap heeft maar één opdracht: de vennootschap in haar belang – en énkel in haar belang – degelijk en met kennis van zaken te besturen. Hij moet hiervoor verantwoording afleggen aan de aandeelhouders die hem hebben aangesteld, maar ook aan derden met wie de vennootschap handelt of contracten afsluit.

Als de bestuurder tekortschiet in zijn verplichting om te besturen, kan hem dat bijzonder duur komen te staan. Als er een wiel afloopt, staat de bestuurder met stip in het middelpunt van de aansprakelijkheidsbelangstelling. Een eerste vraag die daarbij altijd wordt gesteld, is: heeft de bestuurder gehandeld zoals een normaal en zorgvuldig bestuurder in dezelfde omstandigheden zou gedaan hebben?

Het is evident dat in het geheel niet besturen niet het juiste antwoord is op deze vraag. Al te veel bestuurders trekken nochtans de kaart van de onwetendheid als hen slecht bestuur of een gebrek aan bestuur wordt verweten.

Ook zij die het bestuur daadwerkelijk gevoerd hebben zonder daartoe een formeel mandaat te hebben, gaan niet vrijuit. Waar de werking van het eigenlijke bestuursorgaan faalt, kunnen ook feitelijke bestuurders aansprakelijk worden gehouden voor de fouten in het bestuur.

Een gouden raad dus: aanvaard enkel een bestuursmandaat als u meent dat u over de kwalificaties beschikt om een vennootschap te besturen en als u van plan bent ook daadwerkelijk bestuur te gaan voeren. Dit houdt onder meer in dat u zich het lot van de vennootschap aantrekt, ervoor zorgt dat de boekhouding bijgehouden wordt, de jaarrekeningen worden opgesteld en neergelegd, dat de nodige publicaties gebeuren, het fiscale dossier wordt opgevolgd en de vennootschap geen engagements aangaat die ze per definitie niet zal kunnen waarmaken. Vooral als de vennootschap in woelig vaarwater terechtkomt en financiële problemen kent, is extra waakzaamheid geboden. De bestuurder is altijd de eerste die zich zal moeten verantwoorden.

Ondervindt u dat u enkel als ‘papieren’ zaakvoerder werd aangetrokken of dat u buiten het eigenlijke bestuur gehouden wordt, dan is het zaak dit schriftelijk aan te kaarten en u daartegen te verzetten. Baat dit alles niet, dan moet u ernstig overwegen ontslag te nemen. Let daarbij wel op voor vaandelvluicht, maar handelen is steeds beter dan laten betijen.

